

REFERAT Handicaprådet 2022-2025 d. 19-06-2025

Mødedato Torsdag d. 19. juni 2025 kl. 15:00

Mødested Medborgerhuset, lokale 3

Mødedeltagere Peter Sørensen, Carsten Bech, Michelle Mozart Mikkelsen, Linda Lyngsøe, Gudrun Thure Jensen, Kern Oddershede, Anders Laursen, Lone Baggersgaard Petersen, Iben Tulstrup Kristensen, Søren Thomsen

Indholdsfortegnelse

1. Godkendelse af dagsorden.....	3
2. Evaluering af Handicaprådets samarbejde med Silkeborg Kommune.....	4
3. Drøftelse og beslutning om uddeling af tilgængelighedspris i Silkeborg Kommune.....	5
4. Drøftelse og beslutning vedr. henvendelse fra Udsatterådet.....	7
5. Orientering om magtanvendelser på socialområdet i 2024.....	8
6. Orientering vedrørende Handicapbarometer 2024.....	11
7. Orientering om behandling af analyse vedr. anbringelser.....	12
8. Drøftelse af emner til næste møde samt kommende temadrøftelser.....	13
9. Til orientering.....	14
10. Underskriftsside.....	15

Punkt 1: 1. Godkendelse af dagsorden

Beslutning Handicaprådet den 19-06-2025

Godkendt.

Beskrivelse af sagen

Dagsorden skal godkendes

Punkt 2: 2. Evaluering af Handicaprådets samarbejde med Silkeborg Kommune

24/35731

Resume

Handicaprådet er indbudt til evaluering af Handicaprådets samarbejde med Silkeborg Kommune.

Indstilling

Socialchefen indstiller til Handicaprådet,

- at sagen behandles

Beslutning Handicaprådet den 19-06-2025

Handicaprådet drøftede samarbejdet med Silkeborg Kommune og kom med input til det videre samarbejde. Fokus var både på erfaringer fra den valgperiode, der snart er gået, og på opmærksomhedspunkter rettet mod det fremtidige samarbejde med kommunen og et nyt Socialudvalg.

Handicaprådet samler op på drøftelserne på et kommende møde og giver en skriftlig tilbagemelding til Helle Gade og Mads Frandsen.

Beskrivelse af sagen

Handicaprådet er indbudt til dialogmøde omkring evaluering af samarbejdet med Silkeborg Kommune, herunder med mulighed for at komme med forslag til forbedringer.

Borgmester Helle Gade og Formand for Socialudvalget Mads Frandsen deltager som repræsentanter for Silkeborg Kommune på mødet.

Punkt 3: 3. Drøftelse og beslutning om uddeling af tilgængelighedspris i Silkeborg Kommune

24/35731

Resume

Handicaprådet har udtrykt interesse for muligheden for at uddele en tilgængelighedspris i Silkeborg Kommune for at anerkende aktører, som gør en særlig indsats for at sikre tilgængelighed for borgere med handicap. Med denne sag drøfter og beslutter Handicaprådet, om de ønsker at uddele en tilgængelighedspris som erstatning for den hidtidige handicappris, som siden 2022 er blevet uddelt én gang årligt.

Indstilling

Socialchefen indstiller til Handicaprådet,

- at interessen for at uddele en tilgængelighedspris i Silkeborg Kommune som erstatning for den hidtidige handicappris drøftes
- at der på baggrund af drøftelsen træffes beslutning om Handicaprådets interesse for at erstatte den hidtidige handicappris med en tilgængelighedspris

Beslutning Handicaprådet den 19-06-2025

Handicaprådet drøftede en mulig tilgængelighedspris som erstatning for den hidtidige handicappris.

Handicaprådet besluttede, at de ønsker at arbejde videre med at erstatte handicapprisen med en tilgængelighedspris, der favner bredere end den hidtidige handicappris. Der arbejdes videre med konkrete kriterier og tidsplan for uddeling af prisen på Handicaprådets møde i august.

Beskrivelse af sagen

Med inspiration fra Viborg Kommune har Handicaprådet i Silkeborg Kommune udtrykt nysgerrighed på muligheden for at uddele en tilgængelighedspris i Silkeborg Kommune.

Prisen kan gives for en ekstraordinær indsats, fx fysiske forhold, tilgængelighed for alle til kultur, friluftsliv og sport eller nye tiltag for at lette kommunikationen for grupper med handicap.

Med denne sag orienteres Handicaprådet om erfaringer med at uddele en tilgængelighedspris i Viborg Kommune og om mulighederne for at erstatte den lokale handicappris med en ny tilgængelighedspris i Silkeborg Kommune.

På baggrund af sagen drøfter og beslutter Handicaprådet, om de ønsker at erstatte den hidtidige handicappris i Silkeborg Kommune med en ny tilgængelighedspris.

Erfaringer med uddeling af tilgængelighedspris i Viborg Kommune

I Viborg Kommune uddeles årligt en tilgængelighedspris til en person, virksomhed eller forening i Viborg Kommune, som har gjort en særlig indsats for at forbedre tilgængeligheden for alle.

Prisen fokuserer på flere aspekter af tilgængelighed:

- Den fysiske tilgængelighed på stedet som niveaufri adgang, ledelinjer, teleslyngeanlæg og lignende.
- Den psykiske tilgængelighed på stedet, fx oplysning om tidspunkter med lav lyd-, lys- og duftniveau samt få mennesker.
- Den digitale og kommunikative tilgængelighed på hjemmeside eller ved bestilling og booking.
- Serviceniveau under oplevelsen eller besøget

Modtageren af tilgængelighedsprisen udvælges blandt indstillede kandidater af Handicaprådet i Viborg Kommune.

I 2025 blev tilgængelighedsprisen i Viborg Kommune uddelt ifm. et lokalt awardshow, hvor der uddeltes priser inden for 17 forskellige kategorier, heriblandt Byens Bedste Tilgængelighed.

Tilgængelighedsprisen i Viborg Kommune er bl.a. blevet givet til Havredal Praktiske Uddannelser for stedets arbejde med at bygge bro mellem unge med særlige behov og resten af samfundet og til Mønsted Kalkgruber for at sikre tilgængelighed i form af bl.a. trængangbroer i gruberne, så man kan køre med kørestole eller gå med rollator eller krykker.

Tilgængelighedspris erstatter handicappris

Såfremt Handicaprådet ønsker at uddele en tilgængelighedspris i Silkeborg Kommune, erstatter denne handicapprisen.

Handicapprisen i Silkeborg Kommune blev uddelt én gang årligt i perioden 2009-2012 og er siden 2022 ligeledes blevet uddelt én gang årligt i december måned.

Socialudvalget har delegeret kompetencen til at uddele handicapprisen til Handicaprådet i Silkeborg Kommune.

Tidsplan

Ønsker Handicaprådet at erstatte handicapprisen med en tilgængelighedspris med virkning fra indeværende år, vil processen følge nedenstående tidsplan:

Juni: Handicaprådet drøfter og træffer beslutning om at erstatte den hidtidige handicappris med en ny tilgængelighedspris.

August: Socialudvalget orienteres om Handicaprådets ønske om at erstatte handicapprisen med en tilgængelighedspris og uddelegerer kompetencen til at uddele tilgængelighedsprisen til Handicaprådet.

August: Handicaprådet godkender tidsplan og kriterier for uddeling af en tilgængelighedspris.

Punkt 4: 4. Drøftelse og beslutning vedr. henvendelse fra Udsatterådet

24/35731

Resume

Handicaprådet har modtaget en henvendelse fra Udsatterådet om at arrangere et fælles valgmøde op til kommunalvalget i november 2025

Indstilling

Socialchefen indstiller til Handicaprådet,

- at de drøfter henvendelsen og på baggrund af det tager beslutning, om de vil være med

Beslutning Handicaprådet den 19-06-2025

Handicaprådet drøftede henvendelsen og besluttede, at rådet principielt er positivt indstillet over for at afholde et fælles valgmøde sammen med Udsatterådet. Der er behov for at afklare og forventningsafstemme behovet for ressourcer til afholdelse af mødet i dialog med Udsatterådet.

Beskrivelse af sagen

Lene Fruelund har på vegne af Udsatterådet sende henvendelse til Handicaprådet, om de skal arrangere et fælles valgmøde op til kommunalvalget i november med udsathed/udsatte borgere som tema.

Punkt 5: 5. Orientering om magtanvendelser på socialområdet i 2024

24/35731

Resume

Handicaprådet orienteres om magtanvendelser på socialområdet i 2024

Indstilling

Socialchefen indstiller til Handicaprådet,

- at orientering vedrørende magtanvendelser på socialområdet i 2024 tages til efterretning

Beslutning Handicaprådet den 19-06-2025

Taget til efterretning.

Beskrivelse af sagen

Udvalget blev på mødet 7. august 2024 orienteret om at reglerne om magtanvendelse ændres delvist, ligesom der kommer nye. Nogle af ændringerne var med virkning fra 1. juli 2024, mens andre var med virkning fra 1. januar 2025. Reglerne om registrering og indberetning af magtanvendelse er lempet væsentligt.

Kommunalbestyrelsen følger udviklingen i anvendelse af magt og andre indgreb i den personlige frihed. Der er lovkrav om en årlig beretning om udviklingen.

Betingelserne for at anvende magt og andre indgreb i selvbestemmelsesret er reguleret af servicelovens kapitel 24, 24 a og 24 b. Samlet set er der ikke sket en stigning i antallet af magtanvendelser i 2024, men der er på specifikke områder sket både fald og stigninger.

Formål med magtanvendelsesreglerne

Det overordnede formål med magtanvendelsesreglerne er at sikre omsorgen for og samtidig sikre retssikkerheden for de svageste borgere.

Registrering og indberetning af magtanvendelser

Anvendelse af magt registreres og indberettes af personalet og lederen på bo- og dagtilbud. Dette tjener flere formål:

- at omsorgspersonalet og deres ledere reflekterer over den måde, som arbejdet udføres på aktuelt og fremover for at forebygge nye tilfælde af magtanvendelser
- at oplyse den kommunale myndighed, som vurderer, om indberetningen giver anledning til bemærkninger eller ændringer i kommunens afgørelser om borgerens forhold, herunder vurdere, om der er behov for f.eks. pædagogisk opfølgning
- at oplyse det driftsorienterede tilsyn, herunder Socialtilsynet, som vurderer, om indberetningen giver anledning til tilsynsmæssige overvejelser
- at udarbejde en årlig beretning om udviklingen omkring magtanvendelser

Udviklingen i antallet af magtanvendelser

Lovgrundlag	2023	2024
SEL § 124 c afværgehjælp (fastholdelse for at af	3	4

værge ødelæggelse af ting)		
SEL § 124 d akut fastholdelse + tilbageførelse (risiko for personskade)	32	30
SEL § 125 særlige døråbnere	2	2
SEL § 128 stofsele	18	19
SEL § 128 b tryghedsskabende velfærdsteknologi	21	24
SEL § 128 c låsning og sikring af yderdøre og vinduer	1	1
SEL § 128 d låse og sikre døre til fælles opholdsrum	-	-
SEL § 128 e låse og sikre døre til servicearealer og fælles køkkener	-	-
SEL § 128 f låse og sikre låger mv. fra et bo- og dagtilbuds udeareal	-	1
SEL § 128 g låse eller sikre et eller flere skabe, skuffer mv.	-	-
SEL § 128 h åbning af aflåst eller sikret yderdør til en borgers egen bolig i et botilbud	-	-
SEL § 129 flytning uden samtykke	9	5
SEL § 136 a stk. 3 fastholdelse i hygiejnesituationer	3	3
Indgreb fortaget uden hjemmel	15	12
STR §§ 13/14 nødret/nødværge	1	4
I alt	105	105

Serviceoven forkortes i tabellen SEL Straffeloven forkortes STR.

Indberetningerne er inkl. magtanvendelser over for Silkeborg-borgere i udenbys tilbud

Udviklingen fra 2023-2024

Som nævnt tidligere er antallet af magtanvendelser er uændret, men der er sket både stigninger og fald i fordelingen.

Magtanvendelser kan deles op i 4 kategorier

1. Forhåndsgodkendelser der gives af kommunen efter SEL §§ 125, 128, 128 b, 128 c, 128 d, 128 e, 128 f, 128 g, 128 h, og 136 a stk. 3.

Samlet set er tallet steget fra 42 i 2023 til 47 i 2024.

Under denne kategori hører f.eks. tilladelse til fastspænding med stofsele til kørestol for at forhindre fald med deraf følgende personskade. Tilladelse til at anvende tryghedsskabende velfærdsteknologi som f.eks. døralarmer, låsning – og sikring af døre hører også under denne kategori. Tilladelserne er givet i overensstemmelse med værge/pårørende og uden at borgeren har modsat sig. Der er krav om forhåndsgodkendelse, selvom borger og værge ikke modsætter sig.

2. Akut fastholdelse for at forhindre enten personskade eller væsentlige ødelæggelser af ting efter SEL §§ 124 c og 124 d

Personalet har altså fastholdt eller tilbageholdt en person for at forhindre personskade eller væsentlige ødelæggelser af ting.

Tallet er faldet fra 35 i 2023 til 34 i 2024

Antallet af indberetninger fordeler sig nogenlunde ens mellem de interne og eksterne tilbud. Sidste år var der en stor overvægt på de eksterne bo- og dagtilbud. En forklaring kan være, at Silkeborg Kommune har fået flere komplekse borgere på interne tilbud. Det er myndighedssektionen i Socialafdelingen, der har det personrettede tilsyn og opfølgningen i forhold til de konkrete borgere, herunder at inddrage magtanvendelserne ved opfølgning, tilsyn og udarbejdelse af handleplan.

3. Flytning uden samtykke efter SEL § 129

Tallet er faldet fra 9 i 2023 til 5 i 2024.

Tallet er faldet 9 til 5. Dette er der i sig selv ikke noget bemærkelsesværdigt i. Det er alene udtryk for, at der er flyttet færre borgere i 2024 end i 2023, som ikke selv har været i stand til give samtykke til flytning. Borgerne skal derfor flytte efter servicelovens § 129, hvor flytningen skal godkendes af Familieretshuset. Dette gælder også selvom borger og værger ikke modsætter sig flytningen.

4. Magtanvendelse uden hjemmel

Dette tal er 15 i 2023 til 12 i 2024.

Kategorien kan dække over forskellige situationer.

F.eks. at personalet på et bosted låser sig ind i en borgers lejlighed uden samtykke fra borgeren. Det kan være fordi der er bekymring for, at borgeren er selvmordstruet eller selvskadende. Borgerens bolig er ukrænkelig og personalet kun må gå ind efter samtykke fra borgeren. Uden samtykke fra borgeren kræver det lovhjemmel eller dommerkendelse, hvis personalet skal låse sig ind. Dette gælder også selvom borgeren bor i et botilbud og har betydeligt nedsat psykisk funktionsevne. Andre eksempler kan være, hvor personalet har skubbet til en borger eller hevet i en borger for at undgå at borgeren blev kørt over af en bil eller angrebet af en anden borger.

Borgerinddragelse

Seniorrådet

Punkt 6: 6. Orientering vedrørende Handicapbarometer 2024

24/35731

Resume

Orientering vedrørende Handicapbarometeret 2024, herunder Ankestyrelsens vurdering af sagerne fra Silkeborg Kommune.

Indstilling

Socialchefen indstiller til Handicaprådet,

- at orientering vedrørende Handicapbarometeret 2024 tages til efterretning

Beslutning Handicaprådet den 19-06-2025

Taget til efterretning.

Der er tilføjet bilag til beslutningsprotokollen.

Beskrivelse af sagen

I forbindelse med aftalen om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2022-2025 blev det besluttet, at Ankestyrelsen løbende skal undersøge kommunernes sagsbehandling inden for udvalgte bestemmelser på handicapområdet. Det sker i form af en årlig undersøgelse af sager fra udvalgte sagsområder fra alle landets kommuner. Denne årlige undersøgelse kaldes handicapsagsbarometeret.

Resultater for Handicapsagsbarometeret 2024

Undersøgelsens resultater er samlet set generaliser bare på tværs af landets kommuner.

Resultaterne kan dog ikke anvendes til at beskrive den enkelte kommunes

sagsbehandlingskvalitet, da der ikke er vurderet et repræsentativt udsnit af sager om

merudgifter fra hver enkelt kommune.

De landsdækkende resultater giver et billede af en generel tendens, som de enkelte kommuners sager har bidraget til. Som opfølgning på resultaterne fra det samlede barometer, bør den enkelte kommune forholde sig til egne sager og egen praksis på det pågældende lovområde med henblik på vurdering af, om tilsvarende udfordringer er til stede.

Bilag

Bilag 1 - Handicapbarometer 2024

Bilag 2 - Handicapbarometer Voksne

Bilag 3 - Handicapsagsbarometeret 2024

Bilag 4 - Kommuneresultater for Handicapsagsbarometeret 2024

Punkt 7: 7. Orientering om behandling af analyse vedr. anbringelser

24/35731

Resume

Der er udarbejdet en analyse vedr. anbringelsesområdet i Silkeborg Kommune. Analysen vil indgå i det videre arbejde med budgettet for 2026.

Analysen konkluderer, at Silkeborg har relativt lave udgifter til børn og unge med særlige behov pr. 7 – 22 årige på trods af, at Silkeborg Kommunes udgifter til anbringelser har været stigende siden 2020. Derudover er der i samme periode kommet flere dyre anbringelser, mens Silkeborg Kommune er lykkedes med at have en forholdsvis høj andel anbringelser i familiepleje.

Indstilling

Socialchefen indstiller til Handicaprådet,

- at analysen tages til efterretning

Beslutning Handicaprådet den 19-06-2025

Taget til efterretning.

Beskrivelse af sagen

Anbringelsesområdet i Silkeborg Kommune har været økonomisk presset i flere år med budgetoverskridelser til følge. På DSFU-mødet 11. november 2024 blev det vedtaget, at der skulle laves en analyse af anbringelsesområdet frem mod budget 2026.

Denne analyse fokuserer på udviklingen i antallet af anbringelser fra 2020 - 2024 i både familiepleje og på institutioner. Der vil være fokus på Silkeborg Kommunes udgifter til området i forhold til resten af landet og de dyreste sager, hvor der er observeret en stigning de senere år.

Tendensen er ikke enestående for Silkeborg Kommune, og det er et område, der oplever et stort udgiftspres på landsplan.

Analysen viser, at

- Silkeborg Kommune har relativt lave udgifter til anbringelser og til børn og unge med særlige behov pr. 7 – 22 årige. Også hvis det er sammenlignelige kommuner, der sammenlignes med
- udgifterne til anbringelser har været stigende siden 2020
- Silkeborg Kommune har kunnet holde en relativt høj andel af anbringelserne i familiepleje, hvilket er med til at holde udgifterne nede
- antallet af særligt dyre sager til over 6.000 kr. i døgnet er steget i perioden. Det samme er den gennemsnitlige pris for disse sager, hvilket driver udgifterne på anbringelsesområdet op. På trods af det i absolutte tal er få sager, der overstiger 6.000 kr. i døgnet, gør den meget høje pris, at disse sager driver udgifterne op.

Bilag

Bilag 1 - Bilag 1 - analyse vedr. anbringelse

Bilag 2 - bilag 2 - analyse af anbringelser på familieområdet

Bilag 3 - bilag 3 - analyse af anbringelser opdateret

Punkt 8: 8. Drøftelse af emner til næste møde samt kommende temadrøftelser

24/35731

Resume

Handicaprådet drøfter emner til kommende møde samt kommende temadrøftelser

Indstilling

Socialchefen indstiller til Handicaprådet,

- at emner og kommende temaer drøftes

Beslutning Handicaprådet den 19-06-2025

Handicaprådet drøftede følgende ønsker til emner til kommende møde i august:

- orientering om status på ledsageordninger i Silkeborg Kommune
- opfølgning på planlagt afholdelse af fælles valgmøde med Udsatterrådet
- drøftelse og beslutning om opfølgning på evaluering af samarbejde mellem Handicaprådet og Silkeborg Kommune
- drøftelse og beslutning om nærmere udformning af tilgængelighedspris
- drøftelse og beslutning om ønsker til indhold til landsdækkende handicapuge i uge 49 på baggrund af henvendelse fra Danske Handicaporganisationer

På et senere møde ønsker Handicaprådet at behandle:

- orientering om konsekvenser i Silkeborg Kommune af justering af værgemålsloven
- orientering om status på anlægsarbejde vedrørende STU i Lysbro
- orientering om status på forløbet Borgeren ved Roret

Beskrivelse af sagen

På baggrund af tidligere efterspørgsel, drøfter Handicaprådet emner til næste møde samt kommende temadrøftelser

Punkt 9: 9. Til orientering

24/35731

Beslutning Handicaprådet den 19-06-2025

Orientering om landsdækkende handicapuge i uge 49 taget til efterretning.

Handicaprådet har herudover under orienteringspunktet behandlet:

- Høring af Handicaprådet vedr. SKI-udbud 50.99 - Genbrugshjælpemidler pulje 2
- Høring af udbudsmateriale - SKI 50.96 - Bleer - Handicap- og Seniorrådet

I forhold til begge udbud observerer Handicaprådet, at der har været arbejdet aktivt med inddragelse af relevante interesseorganisationer/brugerrepræsentanter. Handicaprådet har ikke yderligere bemærkninger til udbudsmaterialet.

Der er tilføjet bilag til beslutningsprotokollen.

Beskrivelse af sagen

- Information om landsdækkende handicapuge i uge 49

Bilag

Bilag 1 - Information om landsdækkende handicapuge

Bilag 2 - 50.99 Kommentarskabelon

Bilag 3 - Bilag D Bestilling samt Kundens og Leverandørens løbende forhold (2026) v5

Bilag 4 - Bilag E Leveringskontrakt (2026) v5

Bilag 5 - Bilag E.2 Supplement til brugsanvisning (2026) v4

Bilag 6 - Høringsmateriale - 50.99 Genbrugshjælpemidler pulje 2

Bilag 7 - Indstilling til Handicaprådet i Silkeborg Kommune

Bilag 8 - 50.96 Bilag D Retningslinjer for tildeling af Leveringskontrakt - Delaftale 1

Bilag 9 - 50.96 Bilag E Leveringskontrakt - Delaftale 1

Bilag 10 - 50.96 Særbilag 2 Implementering - Delaftale 1

Bilag 11 - Bilag E Leveringskontrakt (2026) v5

Punkt 10: 10. Underskriftsside

Beslutning Handicaprådet den 19-06-2025

.

Beskrivelse af sagen

Rådet skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal medlemmer underskrive ved at trykke på Godkend.